

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 20.11.19
FU-sak:36/19		Arkivsaknr.:

Samtaler med NORAD om ny fase i NORHED-programmet

NORAD er inne i en fase hvor det er åpnet for innspill og diskusjon om den nye fasen i NORHED-programmet. NORHED-programmet har som mål å styrke kapasiteten til høyere utdanningsinstitusjoner i lav- og mellominntektsland, slik at disse kan uteksaminere flere og bedre kvalifiserte kandidater, samt produsere en økt mengde forskning av god kvalitet, gjennomført av landets egne forskere. UiB har 13 NORHED prosjekter ved fire fakultet (MN, MED; HF, SV) fordelt på 9 hovedpartnere i sør med samarbeid i 11 land, hovedsakelig i Afrika.

Etter initiativ fra NORAD ble det i medio oktober organisert et møte der representanter for NORAD orienterte om reformer og endringer. Alle prosjektledere ved UiB som har NORHED-finansiering ble innkalt. Møtet ble ledet av viserektor Annelin Eriksen.

Reformene i NORAD tar sikte på å få etablert en tydeligere arbeidsdeling mellom NORAD og Utenriksdepartementet. NORAD får ansvar for nye 7 milliarder NOK, og totalt vil budsjettet være på NOK 17-18 milliarder. Reformene er ment å gi mer effektivt ressursbruk og en helhetlig kvalitetstenkning. Endringen vil skje med virkning fra 1. januar, og det legges opp til ny utlysning av NORHED i februar 2020. Hovedmålet vil være for NORHED, vil fortsatt være å støtte høyere utdanning og styrke kapasiteten i og øke tilgangen på høyere utdanning.

For NORAD har NORHED vært forvaltningstungt. Et overveiende flertall av partnerskapsavtalene ligger i sør. Dette gir store utfordringer og reiser spørsmålet om hvilken rolle NORAD skal ha. Avtalepartner i sør har gitt sterkt eierskap i sør, og mange partnere har opplevd dette som en tillitserklæring, og behersker modellen tilfredsstillende. De fleste NORHED-prosjektlederne ved UiB uttrykte støtte til at partnerskapsavtalene fortsatt skal ligge i sør.

NORAD ser imidlertid et behov for «å lene seg mer på universitetet», bl.a. gjennom konsoliderte avtaler der man samler NORHED-prosjekter ved institusjonen under én avtale med Norad. Rapportering vil være mer overordnet til NORAD, og en ser for seg at de norske universitetene har et større ansvar for den institusjonelle delen med kapasitet til å konsolidere å og forvalte avtalen.

I etterkant av møtet sendte NORAD følgende spørsmål som ble videresendt til NORHED-prosjektlederne:

- Hvilke tanker har UiB rundt et mulig skifte av avtalepartner i NORHED II til norske institusjoner, og utfordringer og muligheter i forhold til dagens modell med avtalepartner i sør? Hvordan kan en i en slik modell ivareta eierskap og god maktbalanse i prosjektene?
- Hva tenker UiB rundt det å være avtalepartner i NORHED II, og hva dette vil innebære for UiB?

- Konsoliderte avtaler (samle NORHED-prosjekter ved institusjonen under en avtale med Norad)
– hvilke tanker har UiB om koordinering av en slik avtale ved egen institusjon. F.eks. eksisterende kapasitet og behov for økt kapasitet for å imøtekomme forvaltningskrav i en slik avtale.
- Hvilke tanker har UiB rundt et eventuelt større ansvar for å bistå sør-partnere med kapasitetsutvikling ikke bare akademisk, men også institusjonell kapasitet f.eks. innen ledelse og administrasjon av institusjonen, bærekraftsmålene (SDGs) osv?
- Har UiB flere innspill til innretning/innhold til NORHED II enn det som kom frem i møtet?

På grunnlag av innkomne svar er et svar fra UiB under utarbeidelse i dialog med prosjektlederne.

Saken legges med dette frem for utvalget til orientering.